

Dokument s plenarne sjednice

B9-0456/2023

6.11.2023

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjava Vijeća i Komisije

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o učinkovitosti sankcija EU-a protiv Rusije
(2023/2905(RSP))

**Sergey Lagodinsky, Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, Francisco
Guerreiro, Mounir Satouri**
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o učinkovitosti sankcija EU-a protiv Rusije (2023/2905(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ukrajini i Rusiji, posebno nakon eskalacije ruskog rata protiv Ukrajine u veljači 2022.,
 - uzimajući u obzir 11 uzastopnih paketa sankcija protiv Rusije koje je EU donio od veljače 2022.,
 - uzimajući u obzir pregovarački mandat koji je Odbor za industriju, istraživanje i energetiku usvojio 9. veljače 2023. i koji je odobren na plenarnoj sjednici 15. ožujka 2023.,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove od 7. srpnja 2023. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da Rusija od 24. veljače 2022. provodi nezakonitu, neizazvanu i neopravdanu ratnu agresiju na Ukrajinu; budući da ta ratna agresija predstavlja očito i nedvojbeno kršenje Povelje UN-a i temeljnih načela međunarodnog prava; budući da je EU kao odgovor na rusku ratnu agresiju donio dosad najstrože sankcije u obliku 11 uzastopnih paketa usmjerenih na ruske političke elite i ključne sektore ruskog gospodarstva;
- B. budući da je navedeni cilj sankcija nametnuti ozbiljne posljedice Rusiji zbog njezina djelovanja i učinkovito spriječiti sposobnost Rusije da nastavi s ratnom agresijom tako što će se oslabiti njezina gospodarska osnova, otežati njezin pristup vojnim tehnologijama i komponentama te narušiti potpora ruske političke i gospodarske elite režimu;
- C. budući da je EU Rusiji nametnuo niz ograničenja uvoza i izvoza u okviru ekonomskih sankcija kako bi se maksimalno povećao njihov negativan učinak na rusko gospodarstvo; budući da su carinska tijela EU-a odgovorna za provedbu tih zabrana;
- D. budući da je EU također donio ciljane sankcije protiv Bjelarusa i Irana kao odgovor na njihovo sudjelovanje u ruskoj ratnoj agresiji;
- E. budući da je Vijeće u lipnju 2022. donijelo šesti paket sankcija, kojim se zabranjuje kupovina, uvoz ili prijenos sirove nafte koja se prevozi morskim putem i određenih naftnih derivata iz Rusije u EU; budući da sektori prirodnog plina i nuklearne energije nisu bili uključeni u sankcije; budući da brojne studije pokazuju da EU može u potpunosti zamijeniti ruski plin; budući da EU uvozi rekordne količine ukapljenog prirodnog plina iz Rusije vrijedne milijarde eura, unatoč cilju plana RepowerEU-a da se do 2027. okonča ovisnost EU-a o ruskim fosilnim gorivima;

- F. budući da većina stručnjaka upozorava da, iako sankcije funkcioniraju, njihov učinak nije dovoljno snažan kako bi se ograničila sposobnost Rusije da ratuje protiv Ukrajine te poziva na dodatne mjere za povećanje opsega i provedbe sankcija;
- G. budući da, unatoč tomu što je najnoviji paket sankcija bio uspješan u smanjenju izbjegavanja mjera, znatna količina sankcionirane robe ključne za ratovanje i dalje pristiže izravno iz EU-a u Rusiju; budući da istraživanja pokazuju da nekoliko zemalja EU-a, uključujući Poljsku, Njemačku i Litvu, izravno izvozi nerazmjerno velike količine sankcionirane robe u Rusiju, pri čemu je Litva prevozila sankcioniranu robu djelomično preko Bjelarusa;
- H. budući da Rusija i dalje ima pristup robi iz EU-a koja je obuhvaćena restrikcijama i to putem lanaca opskrbe koji prolaze kroz treće zemlje, posebno Bjelarus, Gruziju, Tursku, Kirgistan, Armeniju i Kazahstan, koje omogućuju lakše zaobilaznje sankcija;
- I. budući da je u prosincu 2022. EU imenovao Davida O’Sullivana posebnim međunarodnim izaslanikom za provedbu sankcija EU-a; budući da je poseban instrument za sprečavanje izbjegavanja mjera uključen u najnoviji paket sankcija, donesen u lipnju 2023.;
- J. budući da su sve tješnji odnosi između Rusije i Kine u pogledu trgovine energijom i robom s dvojnog namjenom, kao i u pogledu diplomatske i strateške potpore, otežali učinak sankcija EU-a na Rusiju;
- K. budući da se rusko civilno društvo i pripadnici oporbe koji žive u egzilu u EU-u bore s nerazmjernim učinkom nekih sankcija na njihov svakodnevni život, što ne odgovara cilju politike sankcija EU-a i šteti vjerodostojnosti EU-a;
1. ponovno izražava nepokolebljivu solidarnost s ukrajinskim narodnom i ukrajinskim vodstvom te potporu neovisnosti, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica;
 2. ponovno snažno osuđuje nezakonitu, ničim izazvanu i neopravdanu ratnu agresiju Rusije na Ukrajinu, kao i upletenost bjeloruskog režima; zahtijeva da Rusija i njezine posredničke snage prekinu sva vojna djelovanja i da Rusija povuče sve vojne snage, posrednike i vojnu opremu s cijelog međunarodno priznatog teritorija Ukrajine, okonča prisilne deportacije ukrajinskih civila i pusti na slobodu sve pritvorene Ukrajinke;
 3. ističe da bi se izbjegavanje takvih ograničenja izvoza robe ključne za ratovanje u određenim teškim slučajevima moglo smatrati i kazneno goniti kao sudioništvo u ruskim ratnim zločinima, s obzirom na to da su sankcije EU-a Rusiji instrument vanjske politike namijenjen okončanju nezakonitog rata;
 4. izražava duboku zabrinutost zbog trenutačne trgovine sankcioniranom robom, ključnom za ratovanje, između država EU-a i Rusije; žali zbog ozbiljnog nedostatka kulture usklađenosti u pogledu sankcija EU-a protiv Rusije; osuđuje praksu prema kojoj se sankcionirana roba iz EU-a prodaje poduzećima ili pojedincima iz trećih zemalja dok se još uvijek nalazi u EU-u, a zatim se izravno šalje u Rusiju; osuđuje poduzeća, uključujući ona u EU-u, koja namjerno izbjegavaju sankcije i ostvaruju golemu dobit, čime potkopavaju napore EU-a u pružanju potpore Ukrajini;

5. duboko je zabrinut zbog toga što nekoliko trećih zemalja navodno pomaže Rusiji u zaobilazanju sankcija; u tom pogledu cijeni rad posebnog međunarodnog izaslanika za provedbu sankcija EU-a Davida O'Sullivan; pozdravlja uključivanje novog instrumenta za sprečavanje izbjegavanja mjera u 11. usvojeni paket sankcija; zabrinut je zbog izvješća da Azerbajdžan „pere” ruski plin; poziva na hitnu upotrebu svih mogućih alata kako bi se azerbajdžanska vlada uvjerila da prestane s tajnim dogovorima s ruskim režimom;
6. ustraje u tome da bi zaobilazanje restriktivnih mjera Unije, među ostalim premještanjem robe na odredište na kojem su njezin uvoz, izvoz, prodaja, kupnja, prijenos, provoz ili prijevoz ograničeni, trebalo kriminalizirati na razini EU-a; naglašava da je za provedbu ključno da EU brzo kriminalizira kršenja izravnih sankcija, uključujući i ako su počinjena s krajnjom nepažnjom, kao i neizravna kršenja sankcija zaobilazanjem restriktivnih mjera Unije; u tom pogledu ponavlja svoje stajalište o Komisijinu prijedlogu direktive o definiciji kaznenih djela i sankcija za kršenje Unijinih mjera ograničavanja;
7. poziva Komisiju i države članice da osiguraju više ljudskih resursa i tehničke potpore nacionalnim carinskim tijelima posvećenima aktivnom istraživanju svih dokaza ili sumnji na slučajeve u kojima poduzeća u EU-u zaobilaze sankcije, bez obzira na to čine li to namjerno ili ne;
8. poziva države članice da revidiraju svoje nacionalno zakonodavstvo o sankcijama, da na odgovarajući način osposobe tijela za provedbu sankcija i povećaju transparentnost u provedbi gdje god je to moguće; potiče provedbena tijela da poboljšaju sustavno praćenje carinskih podataka;
9. poziva Komisiju i države članice da istraže mogućnosti davanja pozitivnih poticaja, kao što je zahtjev da poduzeća dokažu da u potpunosti poštuju sankcije ako žele sudjelovati u natjecajima, koji bi se mogli koristiti uz snažniju i odlučniju provedbu;
10. ističe relativno uspješnu provedbu i primjenu sankcija od strane vlasti Ujedinjene Kraljevine te poziva Komisiju i države članice da povećaju tehničku suradnju s Ujedinjenom Kraljevinom i razmijene najbolje prakse; naglašava potrebu za nastavkom bliske koordinacije i razmjene najboljih praksi u provedbi sankcija sa Sjedinjenim Američkim Državama te partnerima istomišljenicima u azijsko-pacifičkoj regiji i diljem svijeta, uključujući relevantne međunarodne institucije;
11. naglašava da bi se provedbom sankcija u najvećoj mogućoj mjeri trebali smanjiti svi negativni humanitarni učinci ili neželjene posljedice za osobe na koje se te mjere ne odnose; u tom pogledu poziva Komisiju i države članice da smanje negativne posljedice za rusko i bjelorusko civilno društvo i predstavnike oporbe u egzilu jer se nanošenjem štete njima ne doprinosi postizanju navedenog cilja sankcija, odnosno ograničavanju sposobnosti Rusije da provodi ratnu agresiju na Ukrajinu; poziva Komisiju da preispita svoje tumačenje sankcija koje dovode do zapljene i oduzimanja predmeta i vozila isključivo za osobnu uporabu; naglašava da takvo prekomjerno provođenje diskreditira cilj i instrument sankcija;
12. poziva Komisiju i Vijeće da brzo donesu 12. paket sankcija kojim se proširuje područje primjene sankcija, posebno za gospodarstvo i energetska sektor, zabranom uvoza ruskih

fosilnih goriva, uranija, nuklearne tehnologije i dijamanata; nadalje poziva na to da se dvanaestim paketom sankcija proširi trenutačni režim izdavanja dozvola za vojnu i dvojni namjenu kako bi se obuhvatila mnogo veća skupina robe koja se odnosi na ratovanje, uključujući digitalne komponente;

13. poziva Vijeće da postigne dogovor o brzom i potpunom uklanjanju ruskog plina s tržišta Unije, među ostalim okončanjem izravnog i neizravnog uvoza ruskog ukapljenog prirodnog plina;
14. poziva na uvođenje sankcija ruskom nuklearnom sektoru, uključujući pojedinačne sankcije protiv vodstva Rosatoma, kako bi se smanjila i postupno ukinula prisutnost Rusije u europskom sektoru nuklearne energije, spriječili prijenosi tehnologije Rosatomu, spriječili da plovila Atomflota, podružnice Rosatoma, uđu u luke EU-a i povećao međunarodni pritisak u cilju okončanja okupacije nuklearne elektrane Zaporizhja i općenito osigurala sigurnost nuklearnih elektrana pogođenih sukobima;
15. poziva Komisiju i Vijeće da prije potpune zabrane uvoza svih ruskih energetskih proizvoda znatno smanje gornju granicu cijena ruske sirove nafte;
16. naglašava da je Bjelarus i dalje kanal kojim se određena sankcionirana roba ključna za ratovanje prenosi iz EU-a u Rusiju; stoga poziva da se restriktivne mjere protiv Bjelarusu potpuno usklade s mjerama koje su trenutačno na snazi protiv Rusije;
17. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog sve veće trgovine robom s dvojnog namjenom između Kine i Rusije te poziva Komisiju da upotrijebi 12. paket sankcija i dodatno ga usmjeri na kineska poduzeća koja prodaju opremu koja bi se mogla upotrijebiti u sastavu oružja za potporu ruskoj ratnoj mašineriji;
18. poziva Vijeće i Komisiju da povećaju svoju transparentnost i profesionalnost u pogledu načina na koji određuju osobe koje bi trebale biti pogođene osobnim sankcijama ili koje bi trebale biti oslobođene osobnih sankcija; ponavlja da trenutačni način djelovanja narušava ugled postojećeg režima sankcija;
19. poziva sve države članice da ostanu ujedinjene u svojem odgovoru na rusku ratnu agresiju na Ukrajinu te da pruže sveobuhvatnu i znatnu potporu ukrajinskom energetskom sektoru tijekom nadolazeće zimske sezone;
20. poziva sve zemlje kandidatkinje i potencijalne kandidatkinje za članstvo u EU-u da se usklade s politikom sankcija EU-a i da je provedu uz najvišu razinu nadzora;
21. poziva Komisiju i države članice da dodatno pojačaju svoje diplomatske napore kako bi proširile koaliciju zemalja, uključujući zemlje iz Afrike, Azije i Južne Amerike, koje su se pridružile i podržale sankcije;
22. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, parlamentima država članica i ruskim vlastima.